

---

lier bediende, de trommel liet draaien. De verspervlieger, die niet geheel in de windrichting opgesteld scheen te zijn, begon langzaam maar in scheeven stand te stijgen. Na even licht gegierd te hebben, steeg de zwaar trekkende vlieger weer verder, totdat de lierkabel plotseling brak en de tot ongeveer 10 m hoogte gestegen vlieger neerviel. Bij deze val werden de vleugels en de romplatjes gekraakt, de staartvlakken bleven echter vrijwel onbeschadigd. De duur van de vlucht bedroeg naar schatting 10 à 15 seconden. Na den val werd de verspervlieger afgetuigd en naar het vliegerstation overgebracht."

(Aardig om te weten is, dat aan deze proefneming werd deelgenomen door ene ir. Koekebakker).

"Organisatie

Bij het oplaten van den kleinen kastvlieger kwam al direct een misverstand aan het licht. Terwijl Kapitein Visch aan een tweetal heeren uitleg gaf hoe zij den vlieger moesten vasthouden en opgooien, schakelde de onderofficier, belast met het optrekken van den vlieger, de lier plotseling in, zoodat de kastvlieger onverwacht de lucht in schoot. Analoog aan het seinstelsel, dat door Hoekstra en de Lange voor den lierstart van zweefvliegtuigen werd ontwikkeld (1), wordt voorgesteld het volgende seinstelsel in te voeren."

....(Het gebruik van twee witte vlaggen resp. bij de startplek en bij de lier).

"Vangmethode

Bij de 2 beschreven proefopstijgingen van 23 November 1939 is maar al te duidelijk gebleken hoe moeilijk het bij bepaalde weersomstandigheden zijn kan om een kabelvlieger onbeschadigd aan den grond te brengen. Niet alleen is er voor het goed vangen van een vlieger bij buiige wind een bepaalde training noodig, maar het is even noodzakelijk, dat het aantal kraken van de veel kostbaarder verspervliegers zoo veel mogelijk beperkt wordt. In verband hiermede zij er op gewezen, dat de door Romain beschreven verkenning-vliegerreinen (2), evenals de meeste luchtschepen, alle met v a n g k a b e l s zijn uitgerust, terwijl er tevens aan herinnerd wordt, dat ook vrije en kabelballons in vele gevallen met behulp van vangkabels (bij vrije ballons met behulp van den wettelijk voorgeschreven sleepkabel) aan den grond worden gebracht.

Literatuur

- 1) Hoekstra, J.K. en L.A. de Lange. De opleiding tot zweefvlieger. blz. 83/86.
- 2) Romain, C. Les cerf-volants observatoires. Parijs 1913. 27 blz. 13 afb."
(Zie VLIEGER 87/5)

Amsterdam, 24 November 1939."

Tot zover het verslag van Fokker.

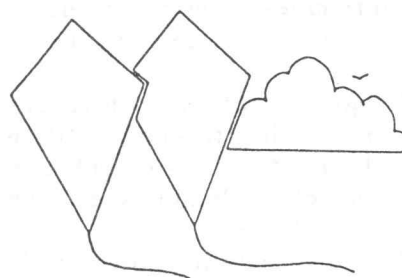
Er zijn verschillende proefopstijgingen geweest. De laatste waarover verslag werd gedaan, is proef nummer 40, gehouden op 19 april 1940 op het luchtvaartterrein Amsterdam-N/Tuindorp/Oostzaan.

In mei 1940 bij het uitbreken van de oorlog werden de Fokker-fabrieken en ook de proefmodellen van de vliegers gebombardeerd en bleef er helaas niets meer van over.

Met dank aan Fokker voor het historisch materiaal.

Bert

VLIEGERCLUB EN HUN STEK

Onlangs werd opgericht "De Drentse vliegerclub STIJGKRACHT". Hun vliegerstek te Emmen bevindt zich naast "de Holdert".
Secr: Meerstraat 246 7815 XM Emmen.